

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

Iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.

Bérmertetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtatnak el.

A nagy korrupció.

Szeged, nov. 22.

Megdöböntő látvány tárul a világ elé Franciaországból. — A grande nation úgy néz ki most távolról, mint egy felbolygatott óriási hangyaboly. Az egész társadalom föl van kavarva és minden piszok, rothadt anyag, sár felszínre került. Az az erkölcsi romlottság, melylyel oly fönnen vádolják a francia nemzetet s különösen Párist, most egész büzhüdségében föl van tárva a világ előtt. És a látvány azt a benyomást kelti, mintha Franciaországban már nem is volna többé becsület és becsületes ember. Pedig hát bizonyára nincs és nem is lehet így. Ha így volna, kétségbe kellene esnünk a műveltségnek ilyen „üdvös“ befolyása fölött.

Bizonyára a francziáknál is óriásilag tulyomó többségben vannak a becsületes, tisztességes emberek és a gazok, a hitványok száma szemben a nemzet millióival, elenyészőleg csekély. Csakhogy, úgy látszik, a nemzet jobbjai és becsületesebbjai közönyből, vagy azért, mert a küzdelembe belefáradtak volt, eltűrték egy ideig, hogy a köz- és magánéletben egyaránt a gazok egy kis csoportja kerekedjék fölül és megmételje a társadalmat és beszenyyezze a nemzet nevét.

Mert miről van szó jelenleg Franciaországban? Ha minden jel nem csal, arról, hogy egy vakmerő érdekcsoportozat a köztársaság czégre alatt körmei közé kaparította

az egész francia közeletet s azt teljesen önző és aljas magánérdekei czéljára zsákmányolta ki.

A romlottság behatolt mindenüvé, egészen a legfelsőbb körökig, fel a köztársasági elnökig, tehát az állam fejéig. A szédelgők élén magának az ősz Grévynek veje, Wilson állott és részesek az üzelmekben miniszterek, szenátorok, képviselők, magas állású hivatalnokok, sőt magas rangú katonák.

Már a Caffarel és Limousinnéféle rendjelpör folyamán kétségtelessé vált, hogy a francia köztársaságban olyan elemek vették körül a kormányt, melyek előtt nem volt semmi szent, ha arra került a sor, hogy a közérdek rovására piszkoz magánérdekeiket szolgálják. Hivatalokat, kintetéseket, állami szállításokat szóval mindent áruba bocsátottak az érdekszövetkezet befolyásos tagjai, valóságos üzletet tartottak és ügynökségeket szerveztek. Egy egy rendjelt huszezer, ötven ezer, százezer frankon árultak s jó pénzért hivatalokat szereztek, a köz-czélokra eszközölt szállításoknál a vállalkozókat megsarcolták, sőt még az igazság-szolgáltatást is megvesztegették.

A rendjelpör alkalmából, melyben egy szenátor és egy ezredes voltak ilyes üzelmekkel vádolva, halommal jönnek napvilágra a leghitványabb visszaélések. És ami leginkább megdöböntő, a bűnök szálai föllágznak egészen az államfő családjáig. A köztársasági elnök veje ellen úgy föltornyosult a botrányos

vádak és leleplezések halmaza, hogy a képviselőház csaknem egyhangulag hozzájárult bünyítő perbe való fogatásához.

És hogy a zavar nagyobb legyen, az egész kormány lemondott s össze van kuszálva minden szála a a francia közeletnek egy gordiusi csomóvá, melyet kettévágni nehéz és nagy felelősséggel járó dolog akárkinek.

Annyi bizonyos, hogy Grévy nem ura többé a helyzetnek, és habár egyelőre nem akarja is állását odahagyni, a vége mégis csak ez lesz. Az agg Grévy maga a megtesült tisztakezűség. Erről minden francia meg van győződve. De mit használ ez, mikor viszont tény az is, hogy legkövetlenebb környezete benne uszik a botrány piszkos sarában.

Hanem azért a köztársaságot nem kell és nem lehet félteni. Igaz, a köztársasági államforma az óriási botrány miatt sokat veszített nimbuszából. A különféle monarchisták kárörvendve ujjongnak a gyalázat fölött, mely árnyat vet a köztársaságra is. A napoleonisták és bourbonisták egyenesen a reszpublikát tesszik bűnbakká és felelőssé olyan korrupcióért, amilyen bármely állam és kormányforma mellett lehetséges. Csak az a különbség (és ez a köztársaságnak előnyére szól), hogy monarhiákban elszórták tussolni az eféle visszaéléseket, amint volt rá példa elég, köztársaságban ellenben leleplezik és megfenyítik.

Magában Franciaország történe-

A mennyi réz krajczár volt a zsebemben, azt mind kidobáltam. Nem úgy tettek, mint a hazai purdék, nem kaptak hajba minden krajczár fölött. A ki elkapta a krajczárt, az, re bene gesta, elmaradt s leült a földre. A többi ördögfiók pedig nyargalt tovább — mindaddig, míg mindenik meg nem kereste maga soldóját. Az utolsónak, a ki jó negyed mérföldet futott, egy négykrajczáros dobtam. A ficzkó már a nyelvét lógatta a fáradságtól, hanem azért olyan cigánykereket hányt örömeiben, hogy nézni is káprázat volt.

*

Trentinótól kezdődik az a darab föld, melyet az Italia irredenta vérmes diákjai raklamálni szoktak. Reklamálni, persze, könnyű, de eljönni és elvenni: az egy kissé nehezebb. Sok macaroni elfogy addig, míg a diák gyerekek zagyva lármája bevallott állampolitikai czéllá tömörül. De hogy azzá fog tömörülni, annyi bizonyos.

A déltiroli olasz nagyobb irredentista, mint a római. Trentinóban már gyűlöletes szó a német. Még a legutolsó rongyos hordár is vasvilla-szemekkel méregeti azt, a ki őt németül szólítja fel szolgálat-tételre.

Mikor a jegyváltó-pénztárnál Trientet említettem, a pénztáros, mint egy felingerelt oroszán a ketrecben, mérgesen rám mordult s kiigazított, hogy nem Trient, hanem Trentino. A körülálló publikum zajosan helyeselte a demonstrációt s én örültem, hogy baj nélkül eleblábol-

tében föltalálhatók a példák. Példák rá a többek között a Bourbonok uralkodása a múlt században és III. Napoleon kormányzása. Mind a Bourbonok, mind III. Napoleon uralkodása alatt még nagyobb korrupció fészkelte be magát, és a francia nemzet csak úgy volt képes megszabadulni a hatalmasok köré csoportosult hűtlen sáfároktól, hogy vagy a forrada lom terére lépett, vagy egy nagy nemzeti katasztrófát kellett elszenvednie.

Most is ez lesz vége a nagy botránynak. Grévyt visszalépésre kényszerítik a nemzet jobbjai s vele együtt eltörpírik a korrupció hidrafejét is. A becsületes emberek megemberelik magukat és kiüzik a közéletből az oda tolakodott bűnt és bűnösöket.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Zsigmond'y Vilmos elnöke alatt hétfőn délután 5 órakor tartott ülésében tárgyalás alá vette a bor-, hus- és cukor- és sörfogyasztás megadóztatásáról szóló 1875. 28. és 1883. V. t. cikk némely határozmányainak módosítására vonatkozó törvényjavaslatot és azt hosszabb vita után általánosságban és részleteiben elfogadta.

A válság Franciaországban. Páris, nov. 21. Jerome Napoleon (a vörös Plon-Plon herceg) Pranginsból manifesztumot adott ki. Azt mondja, hogy mivel a kongresszus összeülése küszöbön áll, lehetetlen, hogy a megbotránkozott közvélemény be ne verje az Elysée palota ajtait. A köztársaság első tisztviselője gyöngesége vagy bünrészessége folytán szükségképen lemondani kénytelen. A végrehajtó hatalom nincs betöltve. A veszély alapjában véve nem

hatok a bomlottul bömblő, hevesen gesztikuláló tömegből.

Két óra hosszat tartott az ut Moritól Arcó-ig, egy embernemlakta völgyön keresztül, mely csupaszon, némán, elhagyottan kanyarog a déltiroli sziklahegyek tövében.

A hosszú uton nem találkoztunk egyetlen élő lényvel sem. Madár sem jár e kövé vált kietlenség felé. Az a nagy tó zöld tó is, mely végig fekszi a völgyfenekét, olyan mozdulatlan, mintha várná, hogy ráborítsák a szemfedőt. Egy félig korrhadt, gazdátlan csolnak vesztegel a zöld vitzükör közepén; messzünnen úgy látszik, mintha valami hosszú, fakó tárgy feküdnék a csolnak fenekén. A komor vidék behatása alatt rémlátóvá vált képzelet hajlandó hinni, hogy halott fekszik ott — eltemetetlenül, ég és föld között, nyitott koporsóban.

Az ember mélyen és végtelenül megkönnyebbülten lélegzik föl, midőn az ut kikanyarodik e hullává lett világból s leereszkedik az arcói völgy felé, mely így, ősziesen hervadt arculatával is még mindig egy óriási nagy kerthez hasonlít.

A völgyet iv alakban övedzik azok a felhőkbe nyuló sziklabástyák, melyekkel a természet Ausztriát dél felé megerősítette. A völgy dél felé nyitott, de e nyílt terület közepén is egy magános, alacsony sziklahegy emelkedik, melynek, eltekintve pittoreszk voltától, az az érdeme is van, hogy valóságos olaszfal gyanánt szolgál.

Arcó éppen nem déli vidék. Körül-

TÁRCZA.

Levelek Arcóból.

Olasz föld Ausztriában.

Az első, ami utamba arra emlékeztetett, hogy közeledem Olaszországhoz: Franzensfeste. Ez a föld még Tirol kellős közepén fekszik, de Franzensfeste már mutatja az utat, a mely Rómába és Rómából vezet.

A franzensfesti utmutatók, nagyobb dísz okáért nem is fából, hanem aczélból vannak. Az ácsot, aki faragta őket Uchatiusnak hívták egykor. Elégé ismert nevű iparos a monarchiában. Magyarország sok szép pénzt fizetett portékáért.

Franzensfeste külső formájára nézve takaros, modern erőd, hanem a környéke olyan, mint a mesebeli elátkozott váraké. Tirol legvadabb, legszűkebb völgyének fenekén fekszik. A várbeliek csak úgy láthatnak az égből valamit, ha a bástyáit hanyatt fekszenek.

A katonák képeről, a kik ebbe az elátkozott várba vannak száműzve, halálos unalom, reménytelen kétségbeesés olvasható le. Montezuma rézbőrű alattvalói nem bámulták sóvárbó kíváncsisággal Korte partraszálló legénységét, mint a hogy az erőd tisztjei fixirozták a vonatnál ebédezeni leszálló utasokat. Mert csak akkor látnak embert, ha vonat megy át a kietlen völgyön.

Egy keshedt képü, elvirult, festett

olasz hölgyecske volt közöttünk. Soha bájakat férfi-szemek nem méltányoltak úgy, mint ahogy az erőd őrsége megcsodálta a kis fonnyadt signora kecséit. Öt perc múlva ott udvarolt körülte az egész tisztakar s a signora tört németességgel, de boldogságban uszva fogadta a lovagi hódolatokat, melyben bizony rég lehetett része. Attól féltem, hogy ez a sok kiehézett férfi fölfalja a kis sovány asszonyt. . . . Eszembe jutott a mese arról a tiz medvéről, akik egy szem vadkörtét találtak. Sokan voltak a körtéhez, tehát egyik sem merte bekapni: körülmorogták sköbke kedvéért ott hagyták a földön.

*

Franzensfeste-től kezdve a vonat déli irányt vesz. A havas mezők elmaradnak. A zöldpántlikás tiroli kalapok mind ritkábbak lesznek a széles karimájú fekete süvegek szaporodnak. A komló-tertek közé itt-ott már szőlőlugasok vegyülnek. A hegyoldalban a pajta formájú, nagy tiroli házakat cserépfödélű, fehér falu, szőlővenyigével befutott kis házak kezdik felváltani. A szürke felhők közül ki-kivilan egy darab ultramarin-kék ég, a dél mosolygása.

Az első olasz szó Lavis alatt üti meg a fület. Egy fordulónál a vonat meglissítja rohanását s ezt az alkalmat egy csoport, cigánypurdéz-számba is elmenő olasz apróság arra használja föl, hogy versenyt fut a vonattal s ragyogó, szénfekete szeméit a kocsi-ablakokra függesztve, pokoli lármával soldo után eseng.

A czár és Bismarck.

Berlin, nov. 22. A National Zeitung az orosz czár és Bismarck herceg közt folytatott beszélgetéséről tudni véli, hogy a beszélgetés mindvégig barátságos és ki-merítő jelleggel birt. A czár a német politika tekintetében, különösen a bolgár kérdésre vonatkozólag állítólag kifogásolta, hogy az Oroszország ellen irányul, miként ez az orosz külügyi hivatalhoz beérkezett levelezésből kitűnik.

Bismarck ellenben hangsúlyozta, hogy Bulgária német részről mindig, mint Oroszország érdekkörén belülfekvőnek tekintett és ennek megfelelő volt az eljárás is, hol határozottan német érdekek nem forogtak szóban. Bismarck kifejezte azon óhaját is, hogy e levelezést látni akarná, mely ezzel ellenkező állításokat tartalmaz.

A birodalmi kancellár azután behatóan ismertette a panaszokat, melyeket Németország Oroszországgal szemben emelhetni vél. A czár figyelemmel végig hallgatta a kancellár által előterjesztett sérelmeket és kilátásba helyezte, hogy a kérdéses viszonyok felől Pétervárott közelebbi információt szerezni és a szerint határozni fog.

A német trónörökös.

Washington, nov. 22. Mr Pendleson, az Egyesült-Államok követe Berlinben Bayard államtitkár által utasított, hogy Vilmos német császárnak a trónörökös betegsége alkalmából az Egyesült-Államok elnökének és polgárainak részvétét fejezze ki. Erre a washingtoni német követ közölte Bayard államtitkár-ral kormánya részéről nyert utasítását, hogy keresse meg az államtitkárt, fejezné ki az elnöknek a császár legszívélyesebb köszönetét a részvét benső kifejezéséért, mely mélyen meghatotta.

Nyilttér.*)

Egy ügyes

varró leány

alkalmazást keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönet nyilvánítás.

Azon három derék, általam nem ismert, a „Csongrád“ dunagőzhajózási hajón alkalmazva levő matrónak, kik midőn szombaton, f. hó 19-én a Tiszába véletlen szerencsétlenség folytán beleestem, engem önfeláldozólag megmentettek — ezúton mondok hálás köszönetet.

Szeged, 1887. november 22.

Kovács Antal,
cipész mester.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, miszerint 16 évi úgymá-gán, mint hivatalos orvosi működésem után **Szegeden telepedtem le, gyakorlatomat itt folytatandó; egyszersmind bá-torkodom magamat a t. közönség szives figyelmébe ajánlani.**

Rendelési órák naponta délután 2—4-ig.

Szegényeknek ingyen.

Lakás: Kárász-utca, Kéménytzy-féle ház.

Kiváló tisztelettel

Dr. Glänczer Mór,
gyakorló orvos.

Nyilatka

Alólirott polgári kötelességemmel to-m kinyilatkoztatni, hogy a köztem Götz F. ur között fönforgott becsülé-sértési okok kiegyenlítették, amiért sértő szavaimat Götz ur irányában ezen visszavonom.

Szeged, 1887. november 22.

Kovács Mihály,
műkéses.

Naponta friss töltés

az elősmert kitűnő minőségű

Pilseni palaczk-ső

a pilseni részvény-söröződéből, kapható

KOHN és DEUTSCH

bor- és sörkereskedésében,

Szeged, Korona-utca 13. szán

Főszerkesztő: **ENYEDI LUKÁCS.**

Felelősszerkesztő: **KULINYI ZSIGMOND.**

Hirdetmény.

Vb. Geigner Lipót szegedi kereskedő **csődtömegéhez tartozó-** és a csődleltár 1—510 tételszámai alatt felvett 4445 frt 10 kr. beszerzési, és 2246 frt 93 kr. becsáru

üveg- és porcellán-árak és bolti berendezések

a csődválasztmány által zárt ajánlati verseny után való értékesi-tése határozatván el; — felhivatnak venni szándékozók, hogy a becsár 10%-ának megfelelő — készpénz, avagy ovadékképes értékpapirokból álló bánatpénzzel ellátott **zárt ajánlataikat f. 1887. decem-ber hó 15-ének déli 12 órájáig** alólirott nál benyújtani szí-veskedjenek — annyival is inkább, mivel a később érkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlati verseny közelebbi feltételeire vonatkozólag felvilágosi-tást szerezhetni alólirott tömeg-gondnoknál.

Szegeden, 1887. november hó 21-én

Nagy Sándor, h. ügyvéd
tömeggondnok.

Első cs. kir. szab.

Duna-gőzhajózási társaság.

Menetrend

folyó évi december hó 2-től további intézkedésig.

Lefelé:

Szegedről-Zimonyba: vasárnap és csütörtökön reggel 7 órakor.

Fölfelé:

Zimonyból-Szegedre: hétfőn és pénteken délben.

Titelből-Szegedre: hétfőn és pénteken este 5 órakor.

Törökbecséről-Szegedre: kedden és szombaton reggel 4 órakor.

Szeged, 1887. november 22-én.

Az ügynökség.

Minden a nyomdászat és könyvkötészet körébe vágó munkák diszes és pon-tos kivitel mellett elvállaltatnak. **Ünnepi alkalmakra, név és szü-letésnapokra dísz-meglepetési tárgyak, montirozások, iró-mappák** készítettnek.

Bába Sándor

könyvnyomdája, díszkönyvkötészete, könyvkiadóhivatala és

a „Szegedi Napló“ kiadóhivatala

Szegeden, iskola-utca, Hungária szálloda mellett.

Kitüntetések: 1876. Szegedi orsz. kiállítás: Érdem-érem. 1877. Bodrogmegyei gazd. kiállítás: Ezüst-érem. 1877. Egeri ipar- és műkiállítás: Dicsérő-oklevél. 1879. Székesfehérvári orsz. kiállítás: Bronz-érem. 1885. Budapesti orsz. kiállítás: Nagy-érem. 1886. Párisi iparkiállítás: Diszokmány.